

THỰC TRẠNG PHONG TRÀO TẬP LUYỆN BÓNG RỔ NGOẠI KHÓA CỦA HỌC SINH TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THỤY LÂM, ĐÔNG ANH, HÀ NỘI

Phạm Văn Thắng*
Lê Thị Tuyết Thương**

Tóm tắt:

Bằng những phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy chúng tôi tiến hành đánh giá thực trạng phong trào tập luyện ngoại khóa môn Bóng rổ của học sinh Trường trung học cơ sở (THCS) Thụy Lâm. Kết quả nghiên cứu là cơ sở để lựa chọn các biện pháp nâng cao thể lực cho học sinh Trường THCS Thụy Lâm – Đông Anh – Hà Nội.

Từ khóa: Thực trạng, phong trào tập luyện, Bóng rổ ngoại khóa, học sinh, Trường THCS Thụy Lâm.

The current situation of extra-curricular basketball practice movement of students at Thuy Lam Secondary School - Dong Anh - Hanoi

Abstract:

Using regular scientific research methods, we have conducted an evaluation of the situation of extra-curricular basketball practice movement of students at Thuy Lam Secondary School. The research results are the basis for selecting measures to improve physicality for students at Thuy Lam Secondary School - Dong Anh - Hanoi.

Keywords: Situation, practice movements, Extra-curricular basketball, students, Thuy Lam Secondary School.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Việc đánh giá thực trạng hoạt động TDTT ngoại khoá môn Bóng rổ của học sinh Trường THCS Thụy Lâm – Đông Anh – Hà Nội nhằm tìm ra những yếu tố làm hạn chế tình hình hoạt động TDTT ngoại khoá của học sinh là cơ sở thực tiễn để đề xuất những giải pháp phù hợp và vận dụng vào thực tiễn, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động tập luyện TDTT ngoại khoá, nâng cao thể lực cho học sinh là một vấn đề cấp thiết từ thực tiễn công tác GDTC của Nhà trường.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Trong quá trình nghiên cứu chúng tôi sử dụng các phương pháp sau: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu, phương pháp quan sát sự phạm, phương pháp kiểm tra sự phạm, phương pháp phỏng vấn và phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ tập luyện và thi đấu môn Bóng rổ tại Trường THCS Thụy Lâm

Cơ sở vật chất phục vụ tập luyện và thi đấu môn Bóng rổ tại Trường THCS Thụy Lâm được khảo sát bằng phương pháp quan sát kết hợp với phỏng vấn trực tiếp giáo viên Thể dục của Nhà trường. Kết quả được trình bày tại bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy:

Về sân tập: Trường hiện có 01 sân tập Bóng rổ, tận dụng sân trường, chất lượng trung bình nhưng có hiệu quả cao trong việc phục vụ tập luyện môn Bóng rổ hiện tại theo đánh giá của các giáo viên Thể dục và học sinh Nhà trường, tuy nhiên, mức độ đáp ứng nhu cầu tập luyện chưa cao.

Về rổ ném bóng: Nhà trường chỉ có 02 rổ ném bóng kèm theo sân. Hiệu quả phục vụ tập

*TS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

**CN, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Bảng 1. Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ tập luyện và thi đấu môn Bóng rổ tại Trường Trung học cơ sở Thụy Lâm

Loại hình sân bãi – dụng cụ	m _i	Chất lượng			Hiệu quả		Mức độ đáp ứng nhu cầu	
		Tốt	Trung bình	Kém	Tốt	Chưa tốt	Tốt	Chưa tốt
Sân tập	1	-	1	-	1	-		x
Rô ném bóng	2	-	2	-	2	-		x
Bóng	10	5	5	-	10	-	x	
Cọc mốc	30	10	20	-	30	-	x	
Dụng cụ hỗ trợ khác	0	-	-	-	-	-		x

Bảng 2. Thực trạng phong trào tập luyện môn Bóng rổ ngoại khóa tại Trường THCS Thụy Lâm (n=352)

TT	Nội dung	Kết quả phỏng vấn		
		m _i	%	
1	Thực trạng tham gia tập luyện ngoại khóa môn Bóng rổ (n=352)			
	Có tham gia	75	21.31	
	Không tham gia	277	78.69	
2	Tần suất tham gia tập luyện Bóng rổ ngoại khóa (n=75)			
	Thường xuyên (từ 3 buổi/tuần trở lên)	41	54.67	
	Không thường xuyên (từ 1 đến 2 buổi/tuần)	20	26.67	
	Thỉnh thoảng (1 tới 2 buổi/ tháng)	14	18.67	
3	Thời điểm tham gia tập luyện Bóng rổ ngoại khóa (n=75)			
	Sáng sớm (trước giờ học)	11	14.67	
	Buổi chiều (Sau giờ học)	51	68.00	
	Buổi tối (sau 8h tối)	13	17.33	
4	Địa điểm tham gia tập luyện Bóng rổ ngoại khóa (n=75)			
	Tại sân trường	65	86.67	
	Các CLB ngoài trường	0	0.00	
	Địa điểm tự do	10	13.33	
5	Động cơ tham gia tập luyện Bóng rổ ngoại khóa (n=75)			
	Do yêu thích Bóng rổ	45	60.00	
	Do nhận thức được tác dụng của tập luyện Bóng rổ tới sức khỏe	51	68.00	
	Do bạn bè lôi kéo	23	30.67	
	Lý do khác	11	14.67	
6	Nguyên nhân không tham gia tập luyện (n=277)			
	Không yêu thích Bóng rổ	23	8.30	
	Không có thời gian tập	88	31.77	
	Không được sự ủng hộ của gia đình, bạn bè	47	16.97	
	Không có kinh phí tham gia tập luyện	79	28.52	
	Không đủ cơ sở vật chất tập luyện	156	56.32	
	Không có giáo viên hướng dẫn	167	60.29	
	Tập luyện Bóng rổ không có lợi ích cho sức khỏe	34	12.27	
	Tập luyện Bóng rổ ảnh hưởng tiêu cực tới việc học	21	7.58	
	Các nguyên nhân khác	15	5.42	

Với yêu cầu đơn giản về cơ sở vật chất, có thể tập luyện ngay trên sân trường, Bóng rổ là môn thể thao rất dễ tổ chức hoạt động ngoại khóa và được đông đảo học sinh yêu thích tập luyện

luyện của rổ ném bóng là tốt nhưng mức độ đáp ứng nhu cầu sử dụng là chưa tốt.

Về bóng tập và cọc mốc: Trường hiện có 10 quả bóng dành cho tập luyện và 30 cọc mốc hỗ trợ tập luyện. Ngoài ra, các cá nhân tham gia tập luyện cũng thường tự trang bị thêm bóng cá nhân trong quá trình tập luyện. Theo đánh giá của các thầy cô giáo và học sinh, số lượng bóng tập và cọc mốc hỗ trợ tập luyện đạt hiệu quả sử dụng tốt và đáp ứng nhu cầu tập luyện của học sinh.

2. Thực trạng phong trào tập luyện môn Bóng rổ ngoại khóa tại Trường Trung học cơ sở Thụy Lâm

Thực trạng phong trào tập luyện môn Bóng rổ ngoại khóa tại Trường THCS Thụy Lâm được trình bày tại bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Về thực trạng tham gia tập luyện ngoại khóa môn Bóng rổ: Chỉ có 21.31% số học sinh có tham gia tập luyện, trong đó có 54.67% tập luyện ngoại khóa môn Bóng rổ thường xuyên. Như vậy, số lượng học sinh tập luyện Bóng rổ ngoại khóa thường xuyên chỉ chiếm khoảng 10% tổng số học sinh. So với nhiều môn thể thao ngoại khóa phổ biến khác như Bóng đá, Điền kinh... con số này vẫn còn rất hạn chế.

Học sinh tập luyện Bóng rổ ngoại khóa chủ yếu tại sân trường, chiếm tới 86.67% tổng số học sinh. Có 13.33% số học sinh tập luyện tại các địa điểm tự do (như công viên, sân nhà, sân khu tập thể...). Không có học sinh nào tham gia các CLB Bóng rổ ngoài trường.

Về động cơ tham gia tập luyện Bóng rổ ngoại khóa: Học sinh tham gia tập luyện Bóng rổ ngoại khóa đều có động cơ bền vững như: Do yêu thích; Do nhận thức được tác dụng của tập luyện Bóng rổ tới sức khỏe. Các động cơ không bền vững như tập luyện do bạn bè lôi kéo và các động cơ khác chiếm tỷ lệ thấp hơn. Con số này giải thích vì sao có tới hơn 50% số học sinh tập luyện Bóng rổ ngoại khóa thường xuyên (từ 3 buổi/tuần trở lên).

Kết quả khảo sát các nguyên nhân chính dẫn tới việc không tham gia tập luyện ngoại khóa môn Bóng rổ của học sinh gồm: Không có giáo viên hướng dẫn, không đủ cơ sở vật chất tập luyện, không có thời gian tập và không có kinh phí tham gia tập luyện. Các nguyên nhân khác chiếm tỷ lệ ít hơn.

3. Mức độ hiểu biết, quan tâm, nhận thức của giáo và học sinh Trường trung học cơ sở Thụy Lâm, Đông Anh, Hà Nội về việc tập luyện Bóng rổ

Bảng 3. Thực trạng mức độ hiểu biết, quan tâm, nhận thức của giáo viên và học sinh Trường THCS Thụy Lâm, Đông Anh, Hà Nội về tập luyện môn Bóng rổ (n=382)

TT	Nội dung	Giáo viên (n=30)		Học sinh (n=352)		
		m _i	%	m _i	%	
1	Đánh giá về mức độ phù hợp của Bóng rổ với người tập	Dành riêng cho giới trẻ	8	26.67	98	27.84
		Cho người cao to khỏe mạnh	9	30.00	124	35.23
		Cho người thấp bé yếu ớt	6	20.00	52	14.77
		Tất cả mọi đối tượng	7	23.33	78	22.16
2	Đánh giá về mức độ ảnh hưởng của tập luyện Bóng rổ đối với việc học tập	Rất tốt	8	26.67	56	15.91
		Tốt	11	36.67	118	33.52
		Không ảnh hưởng	8	26.67	109	30.97
		Ảnh hưởng xấu	3	10.00	69	19.60
3	Đánh giá về yêu cầu kinh phí trong tập luyện	Rất nhiều	5	16.67	69	19.60
		Bình thường	13	43.33	152	43.18
		Rất ít	7	23.33	96	27.27
		Không tốn kinh phí	5	16.67	35	9.94
4	Thực trạng khó khăn ảnh hưởng tới việc tập luyện Bóng rổ của học sinh	Điều kiện sân bãi dụng cụ	11	36.67	142	40.34
		Thời gian	15	50.00	118	33.52
		Sức khỏe	9	30.00	68	19.32
		Khó khăn khác	5	16.67	62	17.61
5	Thực trạng nguyên nhân chưa tham gia tập luyện Bóng rổ của học sinh	Không muốn tập	5	16.67	79	22.44
		Gia đình ngăn cấm	1	3.33	12	3.41
		Sức khỏe không phù hợp	9	30.00	85	24.15
		Không có đủ cơ sở vật chất	16	53.33	169	48.01
		Đáp án khác	3	10.00	23	6.53

Thực trạng mức độ hiểu biết, quan tâm, nhận thức của học sinh và giáo viên Nhà trường về vai trò, ý nghĩa của việc tập luyện TDTT ngoại khóa nói chung và tập luyện ngoại khóa môn Bóng rổ nói riêng được trình bày tại bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Mức độ hiểu biết, quan tâm của giáo viên và học sinh Trường THCS Thụy Lâm, Đông Anh, Hà Nội tới việc tập luyện Bóng rổ nhìn chung đúng đắn nhưng cũng còn một số hạn chế. Nhận thức của giáo viên và học sinh tương đối tương đồng.

Như vậy, qua khảo sát nhận thức và mức độ yêu thích với việc tập luyện Bóng rổ của giáo viên và học sinh Trường THCS Thụy Lâm cho thấy vẫn còn một tỷ lệ không nhỏ giáo viên và học sinh nhận thức chưa đúng về việc tập luyện Bóng rổ. Cần có các giải pháp phù hợp, có hiệu

quả để nâng cao nhận thức của họ.

4. Thực trạng trình độ thể lực của học sinh Trung học cơ sở Thụy Lâm

Khảo sát thực trạng trình độ thể lực của học sinh THCS Thụy Lâm được thực hiện ở 352 học sinh (176 nam và 176 nữ), trong đó có 88 học sinh lớp 6, 80 học sinh lớp 7, 90 học sinh lớp 8 và 94 học sinh lớp 9.

Để thấy rõ hơn trình độ thể lực của học sinh Nhà trường, chúng tôi tiến hành phân loại trình độ thể lực của học sinh theo tiêu chuẩn phân loại thể lực của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Quá trình phân loại sử dụng các test: Nằm ngửa gập bụng (lần/30s), Bật xa tại chỗ (cm), Chạy 30m xuất phát cao (s) và chạy tùy sức 5 phút (m), đồng thời so sánh sự khác biệt tỷ lệ học sinh đạt tiêu chuẩn rèn luyện thể lực ở nam và nữ. Kết quả

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

Bảng 4. Kết quả phân loại trình độ thể lực của học sinh khối 6 Trường THCS Thụy Lâm, Đông Anh, Hà Nội (n=88)

Phân loại	Tổng số (n=88)		Nam (n=43)		Nữ (n=45)	
	m_i	%	m_i	%	m_i	%
Tốt	21	23.86	11	25.58	10	22.22
Đạt	53	60.23	25	58.14	28	62.22
Không đạt	14	15.91	7	16.28	7	15.56
So sánh	χ^2		0.172			
	P		>0.05			

Bảng 5. Kết quả phân loại trình độ thể lực của học sinh khối 7 Trường THCS Thụy Lâm, Đông Anh, Hà Nội (n=80)

Phân loại	Tổng số (n=80)		Nam (n=37)		Nữ (n=43)	
	m_i	%	m_i	%	m_i	%
Tốt	20	25	11	29.73	9	20.93
Đạt	51	63.75	22	59.46	29	67.44
Không đạt	9	11.25	4	10.81	5	11.63
So sánh	χ^2		0.827			
	P		>0.05			

Bảng 6. Kết quả phân loại trình độ thể lực của học sinh khối 8 Trường THCS Thụy Lâm, Đông Anh, Hà Nội (n=90)

Phân loại	Tổng số (n=90)		Nam (n=46)		Nữ (n=44)	
	m_i	%	m_i	%	m_i	%
Tốt	25	27.78	12	26.09	13	29.55
Đạt	53	58.89	27	58.7	26	59.09
Không đạt	12	13.33	7	15.22	5	11.36
So sánh	χ^2		0.348			
	P		>0.05			

Bảng 7. Kết quả phân loại trình độ thể lực của học sinh khối 9 Trường THCS Thụy Lâm, Đông Anh, Hà Nội (n=94)

Phân loại	Tổng số (n=94)		Nam (n=51)		Nữ (n=43)	
	m_i	%	m_i	%	m_i	%
Tốt	27	28.72	14	27.45	13	30.23
Đạt	55	58.51	31	60.78	24	55.81
Không đạt	12	12.77	6	11.76	6	13.95
So sánh	χ^2		0.249			
	P		>0.05			

Bóng rổ hiện là môn thể thao phát triển mạnh mẽ tại nhiều trường học trên địa bàn thành phố Hà Nội

phân loại được trình bày từ bảng 4 tới bảng 7 tương ứng từ khối 6 tới khối 9.

Qua bảng 4 tới 7 cho thấy:

Trình độ thể lực của học sinh Trường THCS Thụy Lâm theo tiêu chuẩn đánh giá trình độ thể lực của Bộ Giáo dục và Đào tạo cho thấy, đa số học sinh có trình độ thể lực ở mức đạt (trên 60%); tỷ lệ học sinh có trình độ thể lực đạt tốt chỉ xấp xỉ 20%, tuy nhiên, vẫn còn tới xấp xỉ 11-16% số học sinh trong diện khảo sát có trình độ thể lực ở mức không đạt. Tỷ lệ học sinh các khối không có sự khác biệt nhiều về kết quả phân loại trình độ thể lực. Khi so sánh tỷ lệ học sinh đạt tiêu chuẩn thể lực của nam và nữ giữa các khối 6, khối 7, khối 8 và khối 9 không thấy có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê ở ngưỡng $P > 0.05$.

KẾT LUẬN

1. Cơ sở vật chất để phục vụ tập luyện ngoại khóa môn Bóng rổ: Mới chỉ có những trang thiết bị tập luyện cơ bản; Còn hạn chế về sân tập và rổ tập. Các cơ sở vật chất khác đáp ứng tương đối tốt nhu cầu tập luyện.

2. Thực trạng phong trào tập luyện Bóng rổ ngoại khóa tại Trường: Có tới 21.31% tham gia tập luyện Bóng rổ ngoại khóa, trong đó có tới 50% số học sinh tập luyện thường xuyên. Thời điểm tập luyện chủ yếu là buổi chiều (Sau giờ học), địa điểm là tại sân trường. Động cơ tham gia tập luyện của học sinh chủ yếu là các động cơ bền vững như: Do yêu thích; Do nhận thức

được tác dụng của tập luyện Bóng rổ tới sức khỏe. Các nguyên nhân chính dẫn tới việc không tham gia tập luyện ngoại khóa của học sinh gồm: Không có giáo viên hướng dẫn, không đủ cơ sở vật chất tập luyện, không có thời gian tập và không có kinh phí tham gia tập luyện.

3. Đánh giá về nhận thức và mức độ yêu thích với việc tập luyện Bóng rổ của giáo viên và học sinh Trường THCS Thụy Lâm cho thấy vẫn còn tỷ lệ

không nhỏ học sinh nhận thức chưa đúng về việc tập luyện Bóng rổ. Cần có các giải pháp phù hợp, có hiệu quả để cải thiện vấn đề này.

4. Thực trạng trình độ thể lực của học sinh Trường THCS Thụy Lâm mới ở mức đạt, tỷ lệ ở mức tốt còn thấp, trong khi còn tới xấp xỉ 11-16% số học sinh có trình độ thể lực ở mức không đạt.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), *Quy định về kiểm tra đánh giá thể lực HSSV ban hành kèm theo Quyết định số 53/2008/QĐ-BGDĐT ngày 18/09/2008.*
2. Giáo dục và Đào tạo (2008), *Quyết định số 72/2008/QĐ-BGDĐT ngày 23/12/2008 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc quy định tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa cho HS, SV.*
3. Đinh Can (1979), *Tập đánh bóng rổ*, Nxb TDTT, Hà Nội.
4. Dương Nghiệp Chí (2004), *Đo lường thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.
5. Lưu Quang Hiệp, Lê Đức Chương, Vũ Chung Thủy, Lê Hữu Hưng (2000), *Y học TDTT*, Nxb TDTT, Hà Nội.
6. Lưu Quang Hiệp, Phạm Thị Uyên (2003), *Sinh lý học TDTT*, Nxb TDTT, Hà Nội.